

Forslag

til

Lov om supplerende bestemmelser til forordningen om fair adgang til
og anvendelse af data
(datadelingsloven)¹⁾

§ 1. Loven supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om harmoniserende regler om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (dataforordningen), jf. bilag 1.

§ 2. Digitaliseringsstyrelsen udpeges som kompetent myndighed, jf. artikel 37, stk. 1, i dataforordningen.

Stk. 2. Digitaliseringsstyrelsen påser overholdelsen af dataforordningen, jf. artikel 37, stk. 1, i dataforordningen, og varetager de opgaver, der er op-listet i dataforordningens artikel 37, stk. 5 og 6.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte nærmere regler om, hvorledes klager efter dataforordningen indgives og om formkrav til klager.

§ 3. Ministeren for digitalisering kan efter aftale med vedkommende minister fastsætte regler vedrørende certificering af tvistbilæggelsesorganer i henhold til artikel 10 i dataforordningen.

§ 4. Digitaliseringsstyrelsen skal ved udførelsen af sine opgaver og udøvelsen af sine beføjelser efter dataforordningen og denne lov være upartisk og fri for udefrakommende indflydelse og må hverken søge eller modtage instrukser i relation til enkeltsager fra nogen anden offentlig myndighed eller privat part, jf. artikel 37, stk. 8, i dataforordningen.

Stk. 2. Digitaliseringsstyrelsens afgørelser efter dataforordningen eller denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 5. Digitaliseringsstyrelsen kan fra fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, retlige repræsentanter

¹⁾ Som bilag til loven er medtaget Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (dataforordningen), EU-Tidende 2023, L af 13. december 2023. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af forordningen i lovens bilag er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

omfattet af artikel 37, stk. 11, i dataforordningen, samt gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder), afkræve alle oplysninger, som er nødvendige for Digitaliseringsstyrelsens tilsynsvirksomhed, herunder til fastlæggelse af, om et forhold hører under Digitaliseringsstyrelsens kompetence.

§ 6. Digitaliseringsstyrelsen kan videregive oplysninger til Europa-Kommissionen eller andre kompetente myndigheder i Den Europæiske Union, i det omfang det er nødvendigt for at påse overholdelsen af bestemmelserne i denne lov, dataforordningen eller den pågældende medlemsstats datadelingslovgivning.

§ 7. Digitaliseringsstyrelsen kan udtale kritik af fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, samt af gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder), for overtrædelser af dataforordningen eller denne lov.

§ 8. Digitaliseringsstyrelsen kan offentliggøre sine udtalelser og afgørelser om overtrædelser af dataforordningen eller denne lov.

§ 9. Digitaliseringsstyrelsen kan udstede påbud til fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, samt til gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder), med henblik på at sikre overholdelsen af forpligtelser i medfør af dataforordningen.

§ 10. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der:

- 1) Overtræder dataforordningens artikel 3, artikel 4, stk. 1, 2, 4-8, 10, 11, 13 eller 14, artikel 5, stk. 1, 3-6 eller 9-11, artikel 6, stk. 1 eller 2, artikel 8, stk. 4, artikel 11, artikel 14, artikel 23, artikel 25-28, artikel 29, stk. 1-6, artikel 30, artikel 31, stk. 3 eller artikel 32, stk. 1, 4 eller 5.
- 2) Undlader at efterkomme Digitaliseringsstyrelsens krav efter § 5.

- 3) Afgiver ukorrekte, ufuldstændige eller vildledende oplysninger til Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med krav efter § 5.
- 4) Undlader at efterleve et påbud udstedt efter § 9.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 3. Forældelsesfristen for overtrædelse af dataforordningen eller denne lov er 5 år.

§ 11. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

[Bilag 1 – Dataforordningen]

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Anvendelsesområde
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.	Udpegning af kompetente myndigheder og samarbejde med andre myndigheder, herunder Datatilsynet
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3.	Certificering af tvistbilægelsesorganer
2.3.1.	Gældende ret
2.3.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.4.	De kompetente myndigheders opgaver og beføjelser mv.
2.4.1.	Gældende ret
2.4.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.	Sanktioner
2.5.1.	Gældende ret

2.5.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.	Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesretten
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser
8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med dette lovforslag er at supplere reglerne i dataforordningen. Forslaget fastsætter således supplerende nationale bestemmelser om kompetence-, håndhævelses- og straffebestemmelser inden for det nationale råderum, som dataforordningen giver mulighed for.

Dataforordningen blev vedtaget den 13. december 2023 og finder anvendelse fra den 12. september 2025. Dog finder forpligtelsen, der følger af dataforordningens artikel 3, stk. 1, anvendelse på forbundne produkter og de hermed relaterede tjenester, der bringes i omsætning efter den 12. september 2026. Hertil kommer, at dataforordningens kapitel III kun finder anvendelse i forbindelse med forpligtelser til at stille data til rådighed i henhold til EU-ret eller national lovgivning vedtaget i overensstemmelse med EU-retten, som træder i kraft efter den 12. september 2025. Dataforordningens kapitel IV finder anvendelse på aftaler, der indgås efter den 12. september 2025. På aftaler, der indgås senest den 12. september 2025, finder dataforordningens kapitel IV anvendelse fra den 12. september 2027, forudsat at de er af ubegrænset varighed, eller at de udløber mindst 10 år efter 11.

januar 2024. Det bemærkes i forhold til skiftegebyrer, at det følger af artikel 29, stk. 1, i dataforordningen, at udbydere af databehandlingstjenester ikke må pålægge kunder skiftegebyrer for skifteprocessen fra den 12. januar 2027. Endvidere følger det af dataforordningens artikel 29, stk. 2, at udbydere af databehandlingstjenester i perioden 11. januar 2024 til 12. januar 2027 alene kan pålægge kunder nedsatte skiftegebyrer for skifteprocessen. For så vidt angår perioden fra den 11. januar 2024 og frem til dette lovforslags ikrafttræden vil det ikke være muligt strafferetligt at sanktionere overtrædelser af dataforordningens artikel 29, stk. 2.

Dataforordningen udgør et led i den europæiske datastrategi, og den supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/868 af 30. maj 2022 om europæisk datastyring og om ændring af forordning (EU) 2018/1724 (forordning om datastyring). Datastyringsforordningen og dataforordningen vil tilsammen skulle bidrage til oprettelsen af et indre marked for data i EU samt skulle bidrage til, at Europa bliver førende inden for dataøkonomien ved at udnytte potentialet i de stadigt stigende datamængder, navnlig industrielle data, til gavn for både den europæiske økonomi og det europæiske samfund.

Dataforordningen har til formål at styrke dataøkonomien i EU og fremme et konkurrencedygtigt datamarked ved at gøre data mere tilgængelige og anvendelige samt tilskynde til datadreven innovation. For at opnå dette sikrer dataforordningen retfærdighed i fordelingen af den værdi, der hidrører fra data, blandt aktører i dataøkonomien.

Dataforordningen fastsætter en harmoniseret ramme, der definerer, hvem der kan anvende data fra forbundne produkter eller relaterede tjenester, og på hvilke betingelser. Desuden omfatter dataforordningen foranstaltninger til at øge retfærdigheden og konkurrencen på markedet for databehandlingstjenester (blandt andet på cloudmarkedet) i Europa samt til at beskytte virksomheder mod urimelige kontraktvilkår i forbindelse med datadeling, der pålægges af aktører, som er stærkere end dem. Yderligere indfører dataforordningen en mekanisme, hvorigennem offentlige myndigheder kan anmode om data fra en virksomhed, hvor der er et ekstraordinært behov, f.eks. i offentlige nødsituationer, og fastsætter klare regler for, hvordan sådanne anmodninger bør fremsættes. Endvidere indføres der sikkerhedsforanstaltninger for at undgå, at statslige organer fra tredjelande kan få adgang til andre data end personoplysninger, hvis dette ville være i strid med EU-retten eller national ret. Endelig fastsætter dataforordningen væsentlige krav vedrørende interoperabilitet for at sikre, at data kan flyde frit uden problemer

mellem sektorer og medlemsstater. Oprettelsen af fælles europæiske dataområder for strategiske sektorer i økonomien og områder af offentlig interesse vil bidrage til et ægte indre marked for data, hvor det er muligt at dele og anvende data på tværs af sektorer.

For at formålet med dataforordningen kan opnås, er det grundlæggende at etablere velfungerende og effektive tilsyn. Som følge heraf skal hver medlemsstat udpege én eller flere myndigheder, der skal påse overholdelsen af dataforordningen.

Lovforslaget har til formål at supplere dataforordningen, hvor dette er påkrævet, med henblik på at sikre nødvendige og tilstrækkelige gennemførelsesforanstaltninger for så vidt angår tilsyn og håndhævelse.

Med lovforslaget foreslås således bestemmelser, der tillægger den kompetente myndighed nogle nærmere håndhævelsesbeføjelser, herunder bestemmelser om undersøgelsesbeføjelser og muligheder for sanktionering, jf. artikel 40, stk. 1, i dataforordningen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Anvendelsesområde

2.1.1. Gældende ret

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som supplerer og gennemfører dataforordningen. Der er som følge heraf ikke regler om udpegning af kompetente myndigheder i overensstemmelse med dataforordningen, ligesom der ikke er fastsat regler om beføjelser og sanktionsmuligheder i forhold til at håndtere overtrædelser af dataforordningen.

Det følger af dataforordningens artikel 1, stk. 2, at dataforordningen både omfatter personoplysninger og andre data end personoplysninger.

I forhold til personoplysninger følger det af artikel 1, stk. 5, første pkt., at dataforordningen ikke berører EU-retten og national ret om beskyttelse af personoplysninger, privatlivets fred og kommunikationshemmeligheden samt integriteten af terminaludstyr, som finder anvendelse på personoplysninger, der behandles i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dataforordningen, navnlig forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen) og (EU) 2018/1725 og direktiv 2002/58/EF, herunder tilsynsmyndighedernes beføjelser og kompetencer og de registreredes rettigheder. For så vidt angår brugere, som er registrerede, supplerer de rettigheder, der er fastsat i dataforordningens kapitel II, registreredes indsigts-

ret og retten til dataportabilitet i henhold til artikel 15 og 20 i databeskyttelsesforordningen, jf. artikel 1, stk. 5, 2. pkt., i dataforordningen. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem dataforordningen og EU-retten om beskyttelse af personoplysninger eller privatlivets fred eller national ret vedtaget i overensstemmelse med EU-retten har den relevante EU-ret eller nationale ret om beskyttelse af personoplysninger eller privatlivets fred forrang, jf. artikel 1, stk. 5, sidste pkt., i dataforordningen.

De enkelte kapitler i dataforordningen regulerer en række særskilte områder og situationer, som skal læses i samspil med dataforordningens artikel 1, stk. 2. Dataforordningens kapitel II regulerer datadeling mellem virksomheder og mellem virksomheder og forbrugere i forbindelse med tingenes internet (IoT). Kapitel III præciserer betingelserne for datadeling i den private sektor, når der er en lovbestemt forpligtigelse til at dele data. Kapitel IV omhandler urimelige aftalevilkår og finder anvendelse på data fra den private sektor, der tilgås og anvendes på grundlag af aftaler mellem virksomheder. Kapitel V regulerer datadeling med fokus på andre data end personoplysninger mellem virksomheder og myndigheder, når der foreligger et ekstraordinært behov. Kapitel VI omhandler skift mellem databehandlingstjenester og finder anvendelse på data og tjenester, der behandles af udbydere af databehandlingstjenester. Kapitel VII behandler tredjelandes ulovlige adgang til oplysninger og finder alene anvendelse på andre data end personoplysninger, som udbydere af databehandlingstjenester er i besiddelse af i EU. Endelig omhandler kapitel VIII særlige regler om interoperabilitet, herunder kriterier som deltagere i dataområder skal opfylde.

Det følger af artikel 1, stk. 3, i dataforordningen, at dataforordningen finder anvendelse på:

- a) producenter af forbundne produkter, som bringes i omsætning i Unionen, og udbydere af relaterede tjenester, uanset disse producenters og udbyderes etableringssted
- b) brugere i Unionen af forbundne produkter eller relaterede tjenester, jf. litra a)
- c) dataindehavere, uanset deres etableringssted, der stiller data til rådighed for datamodtagere i Unionen
- d) datamodtagere i Unionen, som dataene stilles til rådighed for
- e) offentlige myndigheder, Kommissionen, Den Europæiske Centralbank og EU-organer, der anmoder dataindehavere om at stille data til rådighed, hvis der er et ekstraordinært behov for de pågældende

data med henblik på udførelse af en specifik opgave i offentlighedens interesse, og de dataindehavere, der leverer disse data som følge af en sådan anmodning

- f) udbydere af databehandlingstjenester, uanset deres etableringssted, der udbyder sådanne tjenester til kunder i Unionen
- g) deltagere i dataområder og leverandører af applikationer, der anvender intelligente kontrakter, og personer, hvis erhverv, forretning eller profession omfatter indførelse af intelligente kontrakter for andre i forbindelse med gennemførelsen af en aftale.

I dataforordningens artikel 1, stk. 4-10, er der fastsat regler, der angiver, hvornår og hvordan dataforordningen finder anvendelse inden for en række nærmere angivne områder og situationer.

2.1.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Dataforordningen kræver indførelse af supplerende bestemmelser om tilsynskompetence (blandt andet i form af beføjelser i relation til håndtering af klager og undersøgelser af overtrædelser af dataforordningen) og sanktionering i national lovgivning. Derfor har lovforslaget til formål at indføre supplerende regler i forbindelse med tilsynet med håndhævelsen af dataforordningen.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at den foreslåede lov vil have samme anvendelsesområde som dataforordningen. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1 og de specielle bemærkninger hertil.

2.2. Udpegning af kompetente myndigheder og samarbejde med andre myndigheder, herunder Datatilsynet

2.2.1. Gældende ret

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som supplerer og gennemfører dataforordningen, og dermed er der heller ikke fastsat regler om udpegning af kompetente myndigheder i overensstemmelse med dataforordningen.

Det følger af dataforordningens artikel 37, stk. 1, at hver medlemsstat skal udpege én eller flere kompetente myndigheder til at have ansvaret for anvendelsen og håndhævelsen af dataforordningen. Dette gælder blandt andet i forhold til at udføre de opgaver, der er beskrevet i dataforordningens artikel 37, stk. 5.

Det følger videre af dataforordningens artikel 37, stk. 3, 1. og 2. pkt., at de tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for at overvåge anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, er ansvarlige for at overvåge anvendelsen af dataforordningen for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger, og at kapitel VI og VII i databeskyttelsesforordningen tilsvarende finder anvendelse.

Såfremt der udpeges flere kompetente myndigheder, er det i henhold til dataforordningens artikel 37, stk. 2, et krav, at der også udpeges en datakoordinator for at lette samarbejdet mellem de kompetente myndigheder. Datakoordinatorens opgaver er beskrevet i dataforordningens artikel 37, stk. 5 og 6. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 107, at såfremt der ikke er udpeget en datakoordinator, bør den kompetente myndighed påtage sig de opgaver, som datakoordinatoren pålægges i dataforordningen.

Det følger derudover af dataforordningens artikel 37, stk. 8, at kompetente myndigheder ved udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser i henhold til dataforordningen skal være upartiske og frie for udefrakommende indflydelse, både direkte og indirekte, og at de hverken må søge eller modtage instrukser med henblik på enkeltsager fra nogen anden offentlig myndighed eller nogen privat part.

2.2.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringsministeriet finder det hensigtsmæssigt at udpege Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed i henhold til dataforordningens artikel 37, stk. 1.

Dataforordningen regulerer digitale tjenester samt har til formål at fremme datakompetence og bevidsthed for brugere og enheder omfattet af dataforordningen. Dataforordningen etablerer en mulighed for at klage over overtrædelser af dataforordningen samt en mulighed for, at myndigheder af egen drift kan påse overholdelsen af dataforordningen, jf. artikel 37, stk. 5, i dataforordningen. Behandlingen af sager om overtrædelser af dataforordningen forventes at kræve ekspertise og forståelse for digitaliseringsområdet, herunder de tekniske aspekter. Dertil kommer, at der vil være behov for at foretage en vægtning af de hensyn, der gør sig gældende inden for data- og digitaliseringsområdet, som dataforordningen tilsigter at regulere, herunder blandt andet at styrke det europæiske indre digitale marked og økonomi. Digitaliseringsstyrelsen vurderes at have den nødvendige erfaring med og

indsigt i området, og opgaverne lægger sig i naturlig forlængelse af styrelsens eksisterende tilsynsområder og kompetencer.

I forhold til data i form af personoplysninger, fremgår det af dataforordningens artikel 37, stk. 3, at tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for at overvåge anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, vil være ansvarlige for at overvåge anvendelsen af dataforordningen for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger. Samtidig fremgår det, at kapitel VI og VII i databeskyttelsesforordningen tilsvarende finder anvendelse. Dataforordningen stiller ikke krav om, at Datatilsynet skal udpeges som kompetent myndighed i relation til dataforordningen.

Den foreslåede ordning vil medføre, at det alene er Digitaliseringsstyrelsen, der vil skulle varetage tilsynsopgaverne efter dataforordningen, som tilfalder kompetente myndigheder. Datatilsynet vil alene skulle føre tilsyn med overholdelsen af de eksisterende regler om beskyttelse af personoplysninger, og der er derfor ikke behov for at tildele Datatilsynet særskilte beføjelser i relation til dataforordningen.

Som følge af samarbejdsforpligtelsen i dataforordningens artikel 37, stk. 5, litra g, vil Digitaliseringsstyrelsen i praksis skulle arbejde tæt sammen med andre myndigheder, navnlig i relation til behandlingen af klager om overtrædelser af dataforordningen. Dette gælder særligt i relation til Datatilsynet som følge af samspillet mellem dataforordningen og de eksisterende regler om beskyttelse af personoplysninger, jf. blandt andet artikel 1, stk. 5, og artikel 37, stk. 3, i dataforordningen.

Ordnningen afspejler den politiske beslutning om at udpege Digitaliseringsstyrelsen som central myndighed i relation til dataforordningen.

Som følge af at Digitaliseringsstyrelsen udpeges som eneste kompetent myndighed, er der ikke behov for at udpege en datakoordinator, idet Digitaliseringsstyrelsen vil varetage de opgaver, som pålægges datakoordinatoren i dataforordningen, jf. dataforordningens præambelbetragtning nr. 107.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 2, stk. 1, at Digitaliseringsstyrelsen udpeges som kompetent myndighed i henhold til dataforordningens artikel 37, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 2 og de specielle bemærkninger hertil.

Digitaliseringsministeriet foreslår, at dataforordningens artikel 37, stk. 8, gengives i den foreslåede § 4, dog således at indholdet af artiklen udvides til også at omfatte den foreslåede lov. Dataforordningen stiller krav til myndigheders upartiskhed i relation til at undgå udefrakommende indflydelse. Ordningen vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen bliver uafhængig i håndteringen af sager efter dataforordningen samt den foreslåede lov. Det bemærkes, at der af dataforordningens ordlyd ikke stilles særlige krav i forhold til kompetente myndigheders funktionelle uafhængighed. Da dataforordningen ikke stiller krav til, hvordan kompetente myndigheder organisatorisk skal indrettes, vurderes det som unødigt indgribende at pålægge specifikke rammer for, hvordan forpligtelsen vedrørende upartiskhed i relation til at undgå udefrakommende indflydelse skal løftes internt. Bestemmelsen skal derudover ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, stk. 2, hvor administrativ rekurs afskæres. Den foreslåede bestemmelse skal sikre overensstemmelse med kravene i dataforordningens artikel 37, stk. 8, herunder ved at afskæreministeren for digitaliserings instruktionsbeføjelser i relation til Digitaliseringsstyrelsens behandling af sager efter dataforordningen samt den foreslåede lov.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 4 og de specielle bemærkninger her til.

2.3. Certificering af tvistbilæggelsesorganer

2.3.1. Gældende ret

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som supplerer og gennemfører dataforordningen, og dermed er der heller ikke fastsat nærmere regler om certificering af tvistbilæggelsesorganer i overensstemmelse med dataforordningen.

Dataforordningens artikel 10 indeholder bestemmelser vedrørende tvistbilæggelsesorganer, herunder om adgang til tvistbilæggelsesorganer for brugere, dataindehavere og datamodtagere samt kunder og udbydere af databehandlingstjenester, jf. artikel 10, stk. 1 og 4, i dataforordningen, og om betingelser for certificering, jf. artikel 10, stk. 5, i dataforordningen.

Medlemsstater, hvor et tvistbilæggelsesorgan er etableret, pålægges i dataforordningens artikel 10, stk. 5, at kunne certificere et sådant organ efter anmodning, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) det er upartisk og uafhængigt, og det skal træffe sine afgørelser i overensstemmelse med klare, ikkeforskelsbehandlende og fair procedureregler
- b) det har den nødvendige ekspertise, navnlig med hensyn til fair, rimelige og ikkeforskelsbehandlende vilkår og betingelser, herunder godtgørelse, og om at stille data til rådighed på en gennemsigtig måde, således at organet effektivt kan fastsætte disse vilkår og betingelser
- c) det er let at kontakte ved hjælp af elektronisk kommunikation
- d) det er i stand til at vedtage sine afgørelser på en hurtig og omkostningseffektiv måde på mindst ét af Unionens officielle sprog

Af præambelbetragtning nr. 52, i dataforordningen følger, at det står medlemsstaterne frit for at vedtage eventuelle særlige regler for certificeringsproceduren, herunder certificeringens udløb eller tilbagekaldelse, og at bestemmelserne i dataforordningen om tvistbilæggelse ikke bør forpligte medlemsstaterne til at oprette tvistbilæggesorganer.

Dataforordningens artikel 10 giver således medlemsstaterne mulighed for at fastsætte nærmere regler vedrørende certificering, men den indebærer ikke en forpligtelse til at oprette et tvistbilæggesorgan.

2.3.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Dataforordningens artikel 10 pålægger medlemsstater at kunne certificere et tvistbilæggesorgan efter anmodning, såfremt tvistbilæggesorganet er etableret i den pågældende medlemsstat. Forpligtelsen til at kunne certificere pålægges i dataforordningen ikke de kompetente myndigheder. Da Digitaliseringsstyrelsen ikke har erfaring med etablering eller certificering af tvistbilæggesorganer, vil det være nærliggende, at Digitaliseringsstyrelsen i samarbejde med myndigheder, der har erfaring hermed, udarbejder regler, der blandt andet nærmere specificerer, hvem der kan certificere et tvistbilæggesorgan, hvordan ansøgning skal indgives, samt hvordan betingelserne i dataforordningens artikel 10 skal forstås.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 3, at ministeren for digitalisering efter aftale med vedkommende minister kan fastsætte regler vedrørende certificering af tvistbilæggesorganer efter dataforordnings artikel 10.

Der henvises til lovforslagets § 3 og de specielle bemærkninger hertil.

2.4. De kompetente myndigheders opgaver og beføjelser mv.

2.4.1. Gældende ret

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som supplerer og gennemfører dataforordningen. Dermed er der heller ikke fastsat nærmere regler om, hvilke konkrete opgaver de kompetente myndigheder skal varetage, ligesom der ikke er fastsat regler om beføjelser og sanktionsmuligheder i forhold til at håndtere overtrædelser af dataforordningen.

Det fremgår af dataforordningens artikel 37, stk. 1, at kompetente myndigheder har ansvaret for anvendelsen og håndhævelsen af dataforordningen.

Dataforordningens artikel 37, stk. 5, indeholder en nærmere opstilling af, hvilke opgaver, som kompetente myndigheder skal varetage, samt hvilke beføjelser, som de skal have.

Såfremt der ikke er udpeget en datakoordinator, bør den kompetente myndighed påtage sig de opgaver, som datakoordinatoren pålægges i dataforordningen, jf. præambelbetragtning nr. 107, i dataforordningen. Datakoordinatorens opgaver er nærmere beskrevet i dataforordningens artikel 37, stk. 5, sidste pkt. og stk. 6.

Ifølge dataforordningens artikel 37, stk. 14, skal kompetente myndigheder have beføjelse til at anmode brugere, dataindehavere eller datamodtagere samt deres retlige repræsentanter, der hører under deres medlemsstats kompetence, om alle oplysninger, som er nødvendige for at kontrollere efterlevelsen af dataforordningen. Enhver anmodning om oplysninger skal stå i rimeligt forhold til, hvad den underliggende opgave kræver, og være begrundet.

Bestemmelsen suppleres af præambelbetragtning nr. 107, i dataforordningen, hvorefter kompetente myndigheder gennem udøvelsen af deres beføjelser i overensstemmelse med gældende nationale procedurer bør kunne søge efter og opnå oplysninger, navnlig vedrørende enheders aktiviteter inden for deres kompetence. Det følger af dataforordningens artikel 37, stk. 10, første pkt., at enheder, der er omfattet af dataforordnings anvendelsesområde, er underlagt kompetencen i den medlemsstat, hvor enheden er etableret. Hvis en enhed er etableret i mere end én medlemsstat, anses den for at høre under kompetencen i den medlemsstat, hvor den har sin hovedvirksomhed, jf. artikel 37, stk. 10, sidste pkt., i dataforordningen. Såfremt en enhed

ikke er etableret i Unionen, anses enheden for at høre under den medlemsstats kompetence, hvor dens retlige repræsentant befinder sig, jf. artikel 37, stk. 13, første pkt., i dataforordningen.

Ifølge dataforordningens artikel 37, stk. 5, litra f, skal kompetente myndigheder samarbejde med andre medlemsstaters kompetente myndigheder og Kommissionen eller European Data Innovation Board (EDIB) for at sikre ensartet og effektiv anvendelse af dataforordningen, herunder udveksling af alle relevante oplysninger ad elektronisk vej uden unødigt ophold.

2.4.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringsstyrelsen vil som eneste kompetente myndighed efter dataforordningen skulle varetage de opgaver, der nærmere er angivet i dataforordningens artikel 37, stk. 5 og 6.

Den foreslåede ordning vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen blandt andet vil skulle behandle alle klagesager i relation til påståede overtrædelser af dataforordningen, jf. artikel 37, stk. 5, litra b, i dataforordningen. Derudover vil Digitaliseringsstyrelsen kunne tage sager op af egen drift for at undersøge om dataforordningen overholdes, jf. artikel 37, stk. 5, litra c, i dataforordningen. I overensstemmelse med dataforordningens artikel 39, stk. 2, og dansk rets almindelige principper om domstolsprøvelse, vil Digitaliseringsstyrelsens undladelse af at behandle en klage kunne indbringes for domstolene.

Idet Digitaliseringsstyrelsen udpeges som den eneste kompetente myndighed, er der ikke behov for at udpege en datakoordinator. De opgaver, som datakoordinatoren skal varetage efter dataforordningens artikel 37, stk. 6, vil blive varetaget af Digitaliseringsstyrelsen i overensstemmelse med præambelbetragtning nr. 107, i dataforordningen.

Dataforordningens artikel 37, stk. 14, og præambelbetragtning nr. 107, understreger et behov for, at kompetente myndigheder i forbindelse med håndhævelsen af forordningen bør kunne opnå oplysninger fra relevante retssubjekter i relation til dataforordningen. Derudover fastsættes der ikke yderligere specifikke krav til, hvilke nærmere bestemte undersøgelsesbeføjelser, som kompetente myndigheder skal have.

For at kunne påse overholdelsen af dataforordningen, herunder gennem klagesagsbehandling samt egen drift-sager, finder Digitaliseringsministeriet

det nødvendigt, at Digitaliseringsstyrelsen får mulighed for at indhente oplysninger. For at kunne håndhæve dataforordningen i sin helhed vil det være nødvendigt at kunne kræve oplysninger fra alle retssubjekter, der er omfattet af forordningen. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at der kan anmodes om oplysninger fra fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, retlige repræsentanter omfattet af artikel 37, stk. 11, i dataforordningen, samt gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om åbne og fair markeder i den digitale sektor. Oplysningerne vil i overensstemmelse med dataforordningens artikel 37, stk. 14 og almindelig dansk forvaltningsret alene kunne indhentes, såfremt indhentelse af oplysningerne er begrundet og proportionalt i forhold til formålet.

Digitaliseringsstyrelsen finder det desuden nødvendigt, at Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med sagsbehandling kan videregive oplysninger til andre myndigheder i Danmark såvel som kompetente myndigheder i andre medlemsstater samt Europa-Kommissionen, herunder oplysninger undergivet tavshedspligt. Videregivelse af oplysninger i henhold til lovforslaget og dataforordningen skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder reglerne i databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven samt forvaltningsloven.

Der henvises til lovforslagets §§ 2, 5 og 6 og de specielle bemærkninger hertil.

2.5. Sanktioner

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af dataforordningens artikel 40, stk. 1, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af dataforordningen, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning. Bestemmelsen suppleres af præambelbetragtning nr. 109, hvorefter kompetente myndigheder bør sikre, at overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordning, er underlagt sanktioner, og at sådanne sanktioner kan omfatte økonomiske sanktioner, advarsler, irettesættelser eller påbud om at bringe forretningspraksis i overensstemmelse med forpligtelserne pålagt ved dataforordningen.

Ved pålæggelse af sanktioner for overtrædelser af dataforordningen er det i dataforordningens artikel 40, stk. 3, præciseret, at der skal tages hensyn til anbefalingerne fra EDIB, samt følgende ikkeudtømmende kriterier:

- a) overtrædelsens art, grovhed, omfang og varighed
- b) eventuelle tiltag, som den overtrædende part har truffet for at afbøde eller afhjælpe den skade, der er forårsaget af overtrædelsen
- c) den overtrædende parts eventuelle tidligere overtrædelser
- d) de økonomiske fordele eller tab, som den overtrædende part har opnået eller undgået som følge af overtrædelsen, for så vidt som disse fordele eller tab kan fastslås på en pålidelig måde
- e) eventuelle andre skærpende eller formildende faktorer i lyset af sagens omstændigheder
- f) den overtrædende parts årlige omsætning i det foregående regnskabsår i Unionen

Endelig er det nærmere angivet i dataforordningens artikel 37, stk. 5, litra d, at kompetente myndigheder skal kunne pålægge økonomiske sanktioner eller indlede retsforfølgning med henblik på at pålægge bøder.

2.5.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringsministeriet vurderer, at det, med henblik på at sikre at der leves op til forpligtelsen i dataforordningens artikel 40, stk. 1, er nødvendigt, at der fastsættes bestemmelser om kritik, påbud, offentliggørelse samt bøder.

Det foreslås som følge heraf, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne udtale kritik af fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, samt af gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder. Muligheden for at udtale kritik vil navnlig være relevant, hvor en overtrædelse efter en samlet vurdering anses for at udgøre en mindre alvorlig overtrædelse. Det kunne f.eks. være i sager om manglende efterlevelse af en underretningspligt. Herudover vil muligheden for at udtale kritik kunne være relevant i forhold til overtrædelser, hvor det konkret vurderes, at meddelelse af et påbud efter lovforslagets § 9 ikke vil kunne rette op på forholdet.

Desuden foreslås det, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne meddele påbud. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed skal kunne udstede påbud til retssubjekter, som dataforordningen pålægger forpligtelser, jf. artikel 1, stk. 3, i dataforordningen, samt artikel 5, stk. 3, i dataforordningen, jf. artikel 3, i forordningen om digitale markeder, for at sikre overholdelsen af forpligtelserne i medfør af dataforordningen. Påbud vil både kunne angå, at

retssubjekter skal udføre en handling eller bringe en handling til ophør, som dataforordningen forpligter retssubjekter til. Påbud vil blandt andet kunne omhandle nedsættelse af gebyr i overensstemmelse med den gradvise fjernelse af skiftegebyrer efter dataforordningens artikel 29 eller nedsættelse af godtgørelse for at stille data til rådighed i overensstemmelse med dataforordningens artikel 9.

Det foreslås herudover, at Digitaliseringsstyrelsen som en nødvendig og effektiv sanktion kan offentliggøre sine afgørelser i sager om overtrædelser af dataforordningen eller nærværende lovforslag, når samfundsmæssige hensyn taler for offentliggørelse. Offentliggørelse kan, udover at fungere som sanktion, indgå som led i Digitaliseringsstyrelsens opgave med at fremme datakompetence og -bevidsthed, jf. artikel 37, stk. 5, litra a, i dataforordningen. Offentliggørelse kan tjene som vejledning, idet offentligheden bliver oplyst om, at en praksis, handling eller undladelse udgør en overtrædelse af dataforordningen eller lovforslaget. Det vurderes på den baggrund, at den foreslåede bestemmelse i § 8 både tjener et formål i relation til dataforordningens artikel 37, stk. 5, litra a, og artikel 40, stk. 1. Det bemærkes, at der ikke vil være tale om systematisk offentliggørelse, men alene offentliggørelse baseret på en konkret vurdering af sagens omstændigheder.

I den forbindelse bemærkes det, at visse fortrolige oplysninger ikke vil kunne offentliggøres som led i offentliggørelse af Digitaliseringsstyrelsens afgørelser eller udtalelser. Dette gælder blandt andet oplysninger om tekniske indretninger, fremgangsmåder, drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, som oplysningerne angår, at oplysningerne ikke videregives. Offentliggørelse vil desuden være underlagt fortrolighedsreglerne fastlagt i dataforordningen, herunder dataforordningens artikel 37, stk. 16.

For så vidt angår bødesanktioner, er det Digitaliseringsministeriets vurdering, at bøder for overtrædelser af dataforordningens bestemmelser efter dansk ret vil skulle fastsættes som en strafferetlig sanktion.

Det foreslås herudover, at det i lovforslaget angives, hvilke bestemmelser i dataforordningen der er strafbelagt ved overtrædelse. Der vil på den måde kunne skabes et overblik over, hvilke bestemmelser, der er strafferetligt sanktioneret. På den baggrund foreslås det, at overtrædelse af følgende bestemmelser i dataforordningen skal kunne sanktioneres med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning: artikel 3, artikel 4, stk. 1, 2, 4-8, 10, 11, 13 eller 14, artikel 5, stk. 1, 3-6 eller 9-11, artikel 6, stk. 1

eller 2, artikel 8, stk. 4, artikel 11, artikel 14, artikel 23, artikel 25-28, artikel 29, stk. 1-6, artikel 30, artikel 31, stk. 3 eller artikel 32, stk. 1, 4 eller 5.

Herudover foreslås det, at overtrædelse af følgende også vil skulle kunne sanktioneres med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning:

- Undladelse af at efterkomme Digitaliseringsstyrelsens krav efter lovforslagets § 5.
- Afgivelse af ukorrekte, ufuldstændige eller vildledende oplysninger til Digitaliseringsstyrelsen efter lovforslagets § 5.
- Undladelse af at efterleve et påbud meddelt i medfør af lovforslagets § 9.

Det er endvidere Digitaliseringsministeriets vurdering, at det er mest hensigtsmæssigt, hvis forældelsesfristen for overtrædelser af den foreslåede lov eller dataforordningen fastsættes til 5 år. Dette under hensyntagen til, at de omfattede straffesager kan antage en vis størrelse og kompleksitet, herunder gennem inddragelse af kompetente myndigheder i andre EU-lande.

Der henvises til lovforslagets §§ 7-10 og de specielle bemærkninger hertil.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesretten

Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger er reguleret af databeskyttelsesforordningen samt lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) med senere ændringer. Det forudsættes med den foreslåede ordning, at Digitaliseringsstyrelsen som led i sagsbehandlingen vil skulle behandle personoplysninger. Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for den del af behandlingen af personoplysninger, der foregår i Digitaliseringsstyrelsen.

Det forslås i lovforslaget, at Digitaliseringsstyrelsen kan afkræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige for Digitaliseringsstyrelsens tilsynsvirksomhed, herunder til fastlæggelse af, om et forhold hører under Digitaliseringsstyrelsens kompetence, fra fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, retlige repræsentanter omfattet af artikel 37, stk. 11, i dataforordningen, samt artikel 3, i forordningen om digitale markeder.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt at implementere mere specifikke bestemmelser, der tilpasser anvendelsen af artikel 6, stk. 1, litra c, og artikel 6, stk. 1, litra e. Den foreslåede bestemmelse i § 5 udgør således supplerende retsgrundlag til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1 litra e.

I det omfang Digitaliseringsstyrelsen som led i sagsbehandlingen undtagesvist vil komme til at behandle følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, vil behandlingen i sådanne tilfælde være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, som angivet i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Behandlingen vurderes hertil nødvendig for, at Digitaliseringsstyrelsen kan løfte tilsynsforpligtelsen i henhold til artikel 37, stk. 1, i dataforordningen.

Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse er proportional i forhold til de legitime mål og respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse, da behandlingen er betinget af nødvendighed.

Det foreslås endvidere i lovforslagets § 8, at Digitaliseringsstyrelsen kan offentliggøre sine afgørelser i sager om overtrædelse af dataforordningen.

Offentliggørelsesordningen kan i nogle tilfælde medføre, at oplysninger, som omfattes af databeskyttelsesforordningens artikel 10, offentliggøres. Den foreslåede bestemmelse udgør således supplerende retsgrundlag til databeskyttelsesforordningens artikel 10.

Digitaliseringsministeriet vurderer, at de samfundsmæssige hensyn bag offentliggørelse er tilstrækkeligt tungtvejende til at etablere en offentliggørelsesordning. Offentliggørelse i henhold til den foreslåede § 8 vil dog kun være nødvendig, når offentliggørelsen sker af hensyn til varetagelsen af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse af oplysningerne. Det bemærkes, at der ikke vil være tale om systematisk offentliggørelse, men alene offentliggørelse baseret på en konkret vurdering af sagens omstændigheder.

Digitaliseringsstyrelsen er endvidere berettiget – og efter omstændighederne også forpligtet – til at undlade at offentliggøre oplysninger fra sager, som tilsynet har behandlet, hvis offentlighedens interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private og offentlige interesser. I tvivlstilfælde vil det være naturligt at indhente en udtalelse herom fra den dataansvarlige, som er part i sagen, og eventuelt tillige fra den registrerede.

Digitaliseringsministeriet skal afslutningsvist bemærke, at det forudsættes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, også iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de forslåede bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 5 og 8 samt de specielle bemærkninger hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer dataforordningen, som har økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning.

Dataforordningen har økonomiske konsekvenser for Digitaliseringsstyrelsen, der som kompetent myndighed skal føre tilsyn på baggrund heraf. De økonomiske konsekvenser kan dog ikke henføres til lovforslaget. De øgede udgifter vedrører løn til medarbejdere, der varetager tilsyns- og håndhævelsesopgaver i relation til dataforordningen, samt til almindeligt kontorhold, herunder it-understøttelse, efteruddannelse, rejseudgifter ved deltagelse i internationalt arbejde m.v. Dette omfatter navnlig udgifter, som Digitaliseringsstyrelsen skal afholde i forbindelse med tilsynet med de forskellige forpligtelser i dataforordningen.

Dataforordningen medfører desuden forventeligt øgede omkostninger for Datatilsynet, som konsekvens af et øget antal sager hos Datatilsynet samt behov for tæt koordinering med Digitaliseringsstyrelsen i relation til behandling af en række tilsynssager inden for dataforordningens anvendelsesområde. Dette som følge af, at flere af dataforordningens bestemmelser om rettigheder forudsætter overholdelse af databeskyttelsesforordningen.

For så vidt angår lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser vil der i forbindelse med udstedelsen af eventuelle bekendtgørelser blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Digitaliseringsministeriet har herudover overvejet, hvorvidt lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Da lovforslaget fungerer som et forordningsbestemt supplement til dataforordningen, har det ikke selvstændig relevans i forbindelse med de syv principper. Der er heller ikke foreslået yderligere supplerende bestemmelser, som kunne være relevante i denne sammenhæng. Det bemærkes dog, at det supplerende lovforslag er udformet således, at de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning iagttages i videst muligt omfang.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer dataforordningen, som har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

For så vidt angår lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser vil der i forbindelse med udstedelsen af eventuelle bekendtgørelser blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har været sendt til Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), der på det foreliggende grundlag har vurderet, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet. De løbende administrative konsekvenser knytter sig til lovforslagets § 5 og anmodning om oplysninger i tilfælde af tilsyn med regel-efterlevende virksomheder.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at de samlede administrative konsekvenserne ikke overstiger bagatelgrænsen for forelæggelsen for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Lovforslaget har desuden ikke i sig selv innovations- og iværksættermæssige konsekvenser. Det vurderes ikke at være nødvendigt at gennemføre innovations- og iværksættertjekket.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget supplerer dataforordningen, som har administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have administrative konsekvenser for borgerne af betydning.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget fastsætter supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828, EU-Tidende 2023, nr. L af 22. december 2023. Dataforordningen finder anvendelse i Danmark fra den 12. september 2025, dog med en række nærmere, specifikke undtagelser, hvorfor fastsættelsen af de supplerende bestemmelser vil være forsinket.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

[Udfyldes efter høring]

...

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindre-udgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget fastsætter supplerende bestemmelser til dataforordningen.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som supplerer dataforordningen.

Det foreslås i § 1, at loven supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (dataforordningen), jf. bilag 1.

Til § 2

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om udpegning af kompetente myndigheder i henhold til artikel 37, stk. 1, i dataforordningen, eller om kompetente myndigheders opgaver i henhold til dataforordningen.

Det følger af artikel 37, stk. 1, i dataforordningen, at hver medlemsstat udpeger én eller flere kompetente myndigheder til at have ansvaret for anvendelsen og håndhævelsen af dataforordningen, og at medlemsstaterne kan oprette en eller flere nye myndigheder eller forlade sig på eksisterende myndigheder.

For så vidt angår personoplysninger følger det af dataforordningens artikel 37, stk. 3, 1. og 2. pkt., at de tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for at overvåge anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, er ansvarlige for at overvåge anvendelsen af dataforordningen for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger, og at kapitel VI og VII i databeskyttelsesforordningen tilsvarende finder anvendelse.

Det følger endvidere af dataforordningens artikel 37, stk. 2, første pkt., at hvis en medlemsstat udpeger mere end én kompetent myndighed, udpeger den en datakoordinator blandt dem for at lette samarbejdet mellem de kompetente myndigheder og for at bistå enheder inden for dataforordningens anvendelsesområde i forbindelse med alle spørgsmål vedrørende dataforordningens anvendelse og håndhævelse. Ved udøvelsen af de opgaver og beføjelser, som de kompetente myndigheder er tillagt, samarbejder de kompetente myndigheder med hinanden, jf. artikel 37, stk. 2, sidste pkt., i dataforordningen.

Desuden følger det af artikel 37, stk. 5, i dataforordningen, at medlemsstaterne sikrer, at opgaverne og beføjelserne for de kompetente myndigheder er klart definerede og omfatter at:

- a) fremme datakompetence og -bevidsthed blandt brugere og enheder, der er omfattet af dataforordnings anvendelsesområde, om rettigheder og forpligtelser i henhold til dataforordningen
- b) behandle klager over påståede overtrædelser af dataforordningen, herunder vedrørende forretningshemmeligheder, og, for så vidt det er hensigtsmæssigt, undersøge genstanden for klagen og løbende underrette klagerne, hvis det er relevant i henhold til national ret, om forløbet og resultatet af undersøgelsen inden for en rimelig frist, navnlig hvis yderligere undersøgelse eller koordinering med en anden kompetent myndighed er nødvendig
- c) foretage undersøgelser om spørgsmål, der vedrører anvendelsen af dataforordningen, herunder på grundlag af oplysninger, der er modtaget fra en anden kompetent myndighed eller en anden offentlig myndighed
- d) pålægge økonomiske sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelserne og har afskrækkende virkning, og som kan omfatte periodiske sanktioner og sanktioner med tilbagevirkende kraft, eller indlede retsforfølgning med henblik på at pålægge bøder
- e) overvåge den teknologiske og relevante kommercielle udvikling af relevans for tilrådighedsstillelsen og anvendelsen af data
- f) samarbejde med andre medlemsstaters kompetente myndigheder og, hvis det er relevant, Europa-Kommissionen eller EDIB for at sikre ensartet og effektiv anvendelse af dataforordningen, herunder udveksling af alle relevante oplysninger ad elektronisk vej uden unødigt ophold, herunder med hensyn til dataforordningens artikel 37, stk. 10
- g) samarbejde med de relevante kompetente myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af andre EU-retsakter eller nationale retsakter, herunder med myndigheder med kompetence inden for områderne data og elektroniske kommunikationstjenester, med den tilsynsmyndighed, der er ansvarlig for at overvåge anvendelsen af forordning (EU) 2016/679, eller med sektormyndigheder for at sikre, at dataforordningen håndhæves i overensstemmelse med anden EU-ret og national ret

- h) samarbejde med de relevante kompetente myndigheder for at sikre, at forpligtelserne i dataforordningens artikel 23-31, 34 og 35 håndhæves i overensstemmelse med anden EU-ret og selvregulering, der gælder for udbydere af databehandlingstjenester
- i) sikre, at skiftegebyrer mellem udbydere af databehandlingstjenester fjernes i overensstemmelse med dataforordningens artikel 29
- j) behandle anmodninger om data fremsat i henhold til dataforordningens kapitel V.

Yderligere følger det af artikel 37, stk. 5, sidste pkt. at hvis der er udpeget en datakoordinator, letter denne det i litra f, g og h, omhandlede samarbejde og bistår de kompetente myndigheder på deres anmodning.

Herudover følger det af dataforordningens artikel 37, stk. 6, at datakoordinatoren skal:

- a) fungere som et enkelt kontaktpunkt for alle spørgsmål vedrørende dataforordningens anvendelse
- b) sikre offentlig onlineadgang til offentlige myndigheders anmodninger om at stille data til rådighed i tilfælde af ekstraordinært behov i henhold til dataforordningens kapitel V og fremme frivillige aftaler om datadeling mellem offentlige myndigheder og dataindehavere
- c) underrette Kommissionen hvert år om de afslag, der er meddelt i henhold til dataforordningens artikel 4, stk. 2 og 8, og artikel 5, stk. 11.

Af præambelbetragtning nr. 107, i dataforordningen, følger derudover, at hvis der ikke er udpeget nogen datakoordinator, bør den kompetente myndighed påtage sig de opgaver, som datakoordinatoren pålægges i henhold til dataforordningen.

Det foreslås i *stk. 1*, at Digitaliseringsstyrelsen udpeges som kompetent myndighed, jf. artikel 37, stk. 1, i dataforordningen.

Med den foreslåede bestemmelse udpeges Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed, og det sikres hermed, at kravet i dataforordningens artikel 37, stk. 1, om at udpege mindst én kompetent myndighed er iagttaget.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed vil blive ansvarlig for at udføre opgaverne, der er opført i dataforordningens artikel 37, stk. 5 og 6.

Kommissionen vil skulle underrettes om udpegningen af Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed, og om Digitaliseringsstyrelsens opgaver og beføjelser, jf. artikel 37, stk. 7, første pkt., i dataforordningen.

Det foreslås i *stk. 2*, at Digitaliseringsstyrelsen påser overholdelsen af dataforordningen, jf. artikel 37, stk. 1, i dataforordningen, og varetager de opgaver, der er oplistet i dataforordningens artikel 37, stk. 5 og 6.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Digitaliseringsstyrelsen både vil skulle varetage samtlige af de opgaver, der i henhold til dataforordningen tilfalder kompetente myndigheder, og de opgaver, der i henhold til dataforordningen tilfalder en datakoordinator, idet Digitaliseringsstyrelsen udpeges som den eneste kompetente myndighed.

Digitaliseringsstyrelsen vil som følge heraf blandt andet kunne foretage egen drift-undersøgelser, behandle klagesager samt anmodninger fra Kommissionen eller andre kompetente myndigheder.

Det foreslås i *stk. 3*, at ministeren for digitalisering kan fastsætte nærmere regler om, hvorledes klager indgives og om formkrav til klager.

Den foreslåede bestemmelse har til hensigt at give ministeren for digitalisering mulighed for i en bekendtgørelse at fastsætte regler om f.eks. anvendelse af en bestemt digital klageløsning og krav om, at klageren i klageløsningen skal oplyse sit navn, give oplysning om, hvilken fysisk eller juridisk person klagen drejer sig om, samt hvori den manglende efterlevelse består og relevant dokumentation herfor.

Til § 3

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om tvistbilægelsesorganer i henhold til artikel 10, i dataforordningen.

Det følger af dataforordningens artikel 10, stk. 1, at brugere, dataindehavere og datamodtagere skal have adgang til et tvistbilægelsesorgan, der er certificeret i overensstemmelse med dataforordningens artikel 10, stk. 5, til at bilægge tvister i henhold til dataforordningens artikel 4, stk. 3 og 9, og artikel 5, stk. 12, samt tvister vedrørende de fair, rimelige og ikkeforskelsbehandlende vilkår og betingelser for og en gennemsigtig måde at stille data til rådighed på i overensstemmelse med dataforordningens kapitel III og kapitel IV.

Det følger videre af dataforordningens artikel 10, stk. 4, at kunder og udbydere af databehandlingstjenester skal have adgang til et tvistbilæggesorgan, der er certificeret i overensstemmelse med dataforordningens artikel 10, stk. 5, til at bilægge tvister i forbindelse med overtrædelse af kundernes rettigheder og de forpligtelser, der påhviler udbydere af databehandlingstjenester, i overensstemmelse med dataforordningens artikel 23-31.

Desuden følger det af dataforordningens artikel 10, stk. 5, at den medlemsstat, hvori tvistbilæggesorganet er etableret, certificerer det pågældende organ efter dettes anmodning, hvis det har godtgjort, at det opfylder alle følgende betingelser:

- a) det er upartisk og uafhængigt, og det skal træffe sine afgørelser i overensstemmelse med klare, ikkeforskelsbehandlende og fair procedureregler
- b) det har den nødvendige ekspertise, navnlig med hensyn til fair, rimelige og ikkeforskelsbehandlende vilkår og betingelser, herunder godtgørelse, og om at stille data til rådighed på en gennemsigtig måde, således at organet effektivt kan fastsætte disse vilkår og betingelser
- c) det er let at kontakte ved hjælp af elektronisk kommunikation
- d) det er i stand til at vedtage sine afgørelser på en hurtig og omkostningseffektiv måde på mindst ét af Unionens officielle sprog.

Herudover følger det af dataforordningens artikel 10, stk. 6, at medlemsstaterne underretter Kommissionen om de tvistbilæggesorganer, der er certificeret i overensstemmelse med dataforordningens artikel 10, stk. 5, og at Kommissionen offentliggør en liste over disse organer på et særligt websted og holder den ajour.

Endvidere følger det af præambelbetragtning nr. 52, i dataforordningen, at det står medlemsstaterne frit for at vedtage eventuelle særlige regler for certificeringsproceduren, herunder certificeringens udløb eller tilbagekaldelse, og at bestemmelserne i dataforordningen om tvistbilægelse ikke bør forpligte medlemsstaterne til at oprette tvistbilæggesorganer.

Det foreslås i § 3, at ministeren for digitalisering efter aftale med vedkommende minister kan fastsætte regler vedrørende certificering af tvistbilæggesorganer i henhold til artikel 10, i dataforordningen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren for digitalisering får mulighed for at kunne fastsætte regler vedrørende certificering af tvistbilæggelsesorganer, såfremt der viser sig at være behov herfor. Der gives dermed mulighed for, at der f.eks. kan fastsættes regler om proceduren for certificering, herunder hvilken myndighed, der skal forestå certificering, og hvordan ansøgninger om certificering skal indgives, certificeringers udløb og tilbagekaldelse af certificeringer. Opgaven med certificering kan placeres inden for såvel som uden for ministeren for digitaliserings eget ressortområde. Såfremt opgaven med certificering af tvistbilæggelsesorganer placeres inden for et andet ressortområde, vil regler vedrørende certificering af tvistbilæggelsesorganer skulle fastsættes i samarbejde med den pågældende minister. Såfremt opgaven med certificeringen placeres inden for ministeren for digitaliserings eget ressort, vil ministeren selv kunne fastsætte regler vedrørende certificering af tvistbilæggelsesorganer.

Til § 4

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders uafhængighed.

Det følger af dataforordningens artikel 37, stk. 8, at kompetente myndigheder ved udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser i henhold til dataforordningen skal være upartiske og frie for udefrakommende indflydelse, det være sig direkte eller indirekte, og at kompetente myndigheder ikke må søge eller modtage instrukser med henblik på enkeltsager fra nogen anden offentlig myndighed eller nogen privat part.

Det foreslås i *stk. 1*, at Digitaliseringsstyrelsen ved udførelsen af sine opgaver og udøvelsen af sine beføjelser efter dataforordningen og denne lov skal være upartisk og fri for udefrakommende indflydelse, og hverken må søge eller modtage instrukser i relation til enkeltsager fra nogen anden offentlig myndighed eller privat part, jf. artikel 37, stk. 8, i dataforordningen.

Den foreslåede bestemmelse udvider artikel 37, stk. 8, i dataforordningen, til også at omfatte den foreslåede lov. Desuden lovfæster den foreslåede bestemmelse, at Digitaliseringsstyrelsen i enkeltsager ikke vil kunne modtage eller søge instrukser fra andre myndigheder, herunder fra ministeren for digitalisering, uanset at Digitaliseringsstyrelsen i øvrigt er underlagt Digitaliseringsministeriet organisatorisk. Det bemærkes, at der af dataforordningens ordlyd ikke stilles særlige krav i forhold til kompetente myndigheders funktionelle uafhængighed.

Digitaliseringsstyrelsen kan i forbindelse med sit øvrige arbejde være underlagt instruktioner fra Digitaliseringsministeriet, uden at det påvirker, at Digitaliseringsstyrelsen er upartisk og fri for udefrakommende indflydelse på området omfattet af dataforordningen og nærværende lovforslag.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 4, stk. 2, hvorefter administrativ rekurs afskæres.

For enkelte sager eller på enkelte områder kan der være behov for særegen fagspecifik ekspertise med henblik på at sikre, at sagerne afgøres på en måde, der stemmer overens med praksis på tilgrænsende fagområder, som henhører under andre myndigheders ressort. I disse tilfælde bør kravet om uafhængighed ikke forhindre muligheden for, at Digitaliseringsstyrelsen kan rådføre sig eller regelmæssigt udveksle synspunkter med andre myndigheder, herunder datatilsynsmyndigheder, samt indhente teknisk bistand m.v.

Det foreslås i *stk. 2*, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelser efter dataforordningen og denne lov ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen udelukker, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelser er undergivet administrativ rekurs. Digitaliseringsstyrelsens afgørelser kan i stedet indbringes direkte for domstolene efter Grundlovens § 63.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre overensstemmelse med kravene i dataforordningens artikel 37, stk. 8, således at instruktionsbeføjelser afskæres i relation til Digitaliseringsstyrelsens behandling af sager efter dataforordningen.

Til § 5

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders mulighed for at afkræve oplysninger fra fysiske og juridiske personer som led i et tilsyn i henhold til dataforordningen.

Det følger af dataforordningens artikel 37, stk. 11, at enhver enhed, der er omfattet af dataforordningens anvendelsesområde, som stiller forbundne produkter til rådighed eller udbyder tjenester i Unionen, og som ikke er etableret i Unionen, udpeger en retlig repræsentant i en af medlemsstaterne.

Desuden følger det af dataforordningens artikel 37, stk. 14, at kompetente myndigheder skal have beføjelse til at anmode brugere, dataindehavere eller

datamodtagere samt deres retlige repræsentanter, der hører under deres medlemsstats kompetence, om alle oplysninger, som er nødvendige for at kontrollere efterlevelsen af dataforordningen, og at enhver anmodning om oplysninger skal stå i et rimeligt forhold til, hvad den underliggende opgave kræver, og være begrundet.

Desuden følger det af præambelbetragtning nr. 107, i dataforordningen, at kompetente myndigheder gennem udøvelsen af deres beføjelser i overensstemmelse med gældende nationale procedurer bør kunne søge efter og opnå oplysninger, navnlig vedrørende enheders aktiviteter inden for deres kompetence. Det følger af dataforordningens artikel 37, stk. 10, første pkt., at enheder, der er omfattet af dataforordningens anvendelsesområde, er underlagt kompetencen i den medlemsstat, hvor enheden er etableret. Hvis en enhed er etableret i mere end én medlemsstat, anses den for at høre under kompetencen i den medlemsstat, hvor den har sin hovedvirksomhed, jf. artikel 37, stk. 10, sidste pkt., i dataforordningen. Såfremt en enhed ikke er etableret i Unionen, anses enheden for at høre under den medlemsstats kompetence, hvor dens retlige repræsentant befinder sig, jf. artikel 37, stk. 13, første pkt., i dataforordningen.

Det foreslås i § 5, at Digitaliseringsstyrelsen kan kræve alle oplysninger fra fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, retlige repræsentanter omfattet af artikel 37, stk. 11, i dataforordningen, samt gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder, som skønnes nødvendige for Digitaliseringsstyrelsens tilsynsvirksomhed, herunder til fastlæggelse af om et forhold hører under Digitaliseringsstyrelsens kompetence.

Bestemmelsen supplerer artikel 37, stk. 14, i dataforordningen.

Personkredsen er i den foreslåede bestemmelse udvidet i forhold til personkredsen, der fremgår af artikel 37, stk. 14, i dataforordningen, idet den foreslåede oplysningspligt omfatter samtlige af de i artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen nævnte fysiske og juridiske personer, retlige repræsentanter omfattet af artikel 37, stk. 11, i dataforordningen, samt gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder. Udvidelsen af personkredsen skyldes, at effektiv håndhævelse af dataforordningen nødvendiggør, at Digitaliseringsstyrelsen som kompetent myndighed skal have mulighed for at kunne kræve oplysninger fra alle retssubjekter, der forpligtes af forordningen. Der kan eksempelvis være behov for at få oplysninger fra

gatekeepere i forbindelse med sager vedrørende artikel 5, stk. 3, i dataforordningen, men hvor gatekeeperen ikke har modtaget data og derfor ikke kan betegnes som datamodtager i den sammenhæng, ligesom der kan være behov for at få oplysninger fra udbydere af databehandlingstjenester i forbindelse med blandt andet sager om skiftegebyrer i henhold til artikel 29, i dataforordningen.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre Digitaliseringsstyrelsen tilstrækkelig mulighed for at søge en sag oplyst. Dette har blandt andet af afgørende betydning for vurderingen af, hvor indgribende en foranstaltning der skal træffes samt for at sikre proportionalitet.

Oplysningspligten er af væsentlig betydning for, at Digitaliseringsstyrelsen kan håndhæve forordningen. Vurderingen af, hvilke oplysninger der vil blive indhentet, vil altid bero på en proportionalitetsvurdering, og karakteren af den dokumentation, der kan kræves, vil variere fra sag til sag. Oplysningspligten vil blandt andet kunne anvendes til, at Digitaliseringsstyrelsen pålægger fysiske og juridiske personer at forelægge relevante dokumenter, tekniske specifikationer, data eller oplysninger om overensstemmelse og tekniske aspekter af produktet eller tjenesten i det omfang en sådan adgang er nødvendig for at vurdere overensstemmelsen med dataforordningen.

De oplysninger, som Digitaliseringsstyrelsen vil kunne kræve, skal være relevante for det, som kontrollen skal belyse, og være tilgængelige for den pågældende. Dette skal ses i sammenhæng med, at Digitaliseringsstyrelsen kun kan kræve oplysninger, som er nødvendige for at vurdere en potentiel overtrædelse af dataforordningen.

Den foreslåede bestemmelse afgrænses af det almindelige forbud mod at udsætte andre for selvinkriminering, som det blandt andet kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og § 10 i retssikkerhedsloven. Er der konkret mistanke om, at det af oplysningerne vil fremgå, at den pågældende har begået noget strafbart, vil det således ikke kunne kræves, at oplysningerne udleveres. I et sådant tilfælde må sagen overlades til politiets efterforskning.

Til § 6

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders mulighed for at videregive oplysninger til Europa-Kommissionen eller andre kompetente myndigheder i Den Europæiske Union,

hvor videregivelse er nødvendigt for at påse overholdelsen af dataforordningen.

Af dataforordningens artikel 37, stk. 5, litra f, fremgår, at medlemsstaterne sikrer, at opgaverne og beføjelserne for de kompetente myndigheder er klart definerede og omfatter samarbejde med andre medlemsstats kompetente myndigheder og, hvis det er relevant, Europa-Kommissionen eller EDIB for at sikre ensartet og effektiv anvendelse af dataforordningen, herunder udveksling af alle relevante oplysninger ad elektronisk vej uden unødigt ophold, herunder med hensyn til dataforordningens artikel 37, stk. 10.

Det foreslås i § 6, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive oplysninger til Europa-Kommissionen eller andre kompetente myndigheder i Den Europæiske Union, i det omfang det er nødvendigt for at påse overholdelsen af bestemmelserne i denne lov, dataforordningen eller den pågældende medlemsstats datadelingslovgivning. Med datadelingslovgivning forstås lovgivning om supplerende bestemmelser til dataforordningen.

Bestemmelsen supplerer artikel 37, stk. 5, litra f, i dataforordningen, idet den sikrer, at der kan leves op til samarbejdsforpligtelsen, der følger heraf.

Bestemmelsen indebærer, at der vil kunne ske videregivelse af oplysninger til Europa-Kommissionen eller kompetente myndigheder i andre medlemsstater, selv om disse måtte være undergivet tavshedspligt. Det gælder dog kun i det omfang, en sådan videregivelse må anses for nødvendig.

Videregivelse af oplysninger skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder reglerne i databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven samt forvaltningsloven.

Til § 7

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders mulighed for at udtale kritik for overtrædelser af dataforordningen.

Det følger af artikel 40, stk. 1, første pkt., i dataforordningen, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af dataforordningen, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Af artikel 40, stk. 1, sidste pkt., i dataforordningen, følger, at sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Desuden følger det af præambelbetragtning nr. 109, i dataforordningen, at kompetente myndigheder bør sikre, at overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordningen, er underlagt sanktioner, og at sådanne sanktioner kan omfatte irrettesættelser.

Det foreslås i § 7, at Digitaliseringsstyrelsen kan udtale kritik af de fysiske og juridiske personer omfattet af artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, samt af gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder, for overtrædelser af dataforordningen eller denne lov.

Bestemmelsen supplerer artikel 40, stk. 1, i dataforordningen.

Bestemmelsen skal sikre, at Digitaliseringsstyrelsen kan udtale kritik af de i artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, omhandlede fysiske og juridiske personer, samt af gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder. Kritik kan alene udtales for overtrædelser af dataforordningen eller denne lov.

Muligheden for at udtale kritik kan eksempelvis anvendes ved en overtrædelse, som efter en samlet vurdering anses for at udgøre en mindre alvorlig overtrædelse. Dette kunne f.eks. være i sager om manglende efterlevelse af en underretningspligt. Herudover vil muligheden for at udtale kritik kunne være relevant i forhold til overtrædelser, hvor det konkret vurderes, at meddelelse af et påbud efter lovforslagets § 9 ikke vil kunne rette op på forholdet.

Til § 8

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders offentliggørelse af udtalelser og afgørelser i henhold til dataforordningen.

Det følger af artikel 37, stk. 5, litra a, i dataforordningen, at medlemsstaterne sikrer, at opgaverne og beføjelserne for de kompetente myndigheder er klart definerede og omfatter at fremme datakompetence og -bevidsthed blandt brugere og enheder, der er omfattet af dataforordningens anvendelsesområde, om rettigheder og forpligtelser i henhold til dataforordningen.

Desuden følger det af præambelbetragtning nr. 19, i dataforordningen, at der ved datakompetence forstås færdigheder, viden og forståelse, der gør det muligt for brugere, forbrugere og virksomheder, navnlig SMV'er, der falder

ind under dataforordningen anvendelsesområde, at få kendskab til den potentielle værdi af de data, som de har genereret, producerer og deler, og som de er motiverede til at tilbyde og give adgang til i overensstemmelse med relevante retsregler. Datakompetence bør være mere end blot læring om værktøjer og teknologier og bør sigte mod at give borgere og virksomheder evne og myndighed til at drage fordel af et inklusivt og retfærdigt datamarked.

Det følger yderligere af artikel 40, stk. 1, første pkt., i dataforordningen, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af dataforordningen, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Af artikel 40, stk. 1, sidste pkt., i dataforordningen, følger, at sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Endvidere følger det af præambelbetragtning nr. 109, i dataforordningen, at kompetente myndigheder bør sikre, at overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordningen, er underlagt sanktioner, og at sådanne sanktioner kan omfatte økonomiske sanktioner, advarsler, irettesættelser eller påbud om at bringe forretningspraksis i overensstemmelse med forpligtelserne pålagt ved dataforordningen.

Det foreslås i § 8, at Digitaliseringsstyrelsen kan offentliggøre sine udtalelser og afgørelser om overtrædelser af dataforordningen eller denne lov.

Begrebet sanktioner i artikel 40, stk. 1, i dataforordningen, dækker over en række forskellige reaktioner, hvilket kommer til udtryk i den ikkeudtømmende opstilling af eksempler på sanktioner i dataforordningens præambelbetragtning nr. 109, som omfatter både økonomiske og ikke-økonomiske sanktioner.

Bestemmelsen supplerer artikel 37, stk. 5, litra a, og artikel 40, stk. 1, i dataforordningen.

Bestemmelsen skal sikre, at Digitaliseringsstyrelsen, som en nødvendig og effektiv sanktion samt som led i varetagelsen af opgaven med at fremme datakompetence og -bevidsthed, kan offentliggøre udtalelser og afgørelser i sager om overtrædelser af dataforordningen, når samfundsmæssige hensyn taler for offentliggørelse.

Offentliggørelse i henhold til den foreslåede § 8 kan omfatte navnet på den juridiske eller fysiske person, som er adressat for udtalelsen eller afgørelsen,

samt oplysninger om strafbare forhold eller mulige strafbare forhold. Digitaliseringsstyrelsen kan blandt andet vælge at offentliggøre afgørelser i henhold til den foreslåede § 8 for at afværge betydelige formuetab. Offentliggørelse kan endvidere ske, hvis offentliggørelsen er nødvendig for, at blandt andet forbrugere og erhvervsdrivende kan varetage deres interesser i forhold til de fysiske eller juridiske personer, som der offentliggøres oplysninger om. Offentliggørelse kan dog aldrig ske, hvis offentliggørelsen vil medføre uforholdsmæssig stor skade for den juridiske eller fysiske person i forhold til de hensyn, som taler for offentliggørelse. Det afgørende er, om offentlighedens interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private og offentlige interesser. I tvivlstilfælde vil det være naturligt at indhente en udtalelse fra den/de pågældende fysiske eller juridiske person/personer, som berøres af digitaliseringsstyrelsens udtalelse eller afgørelse om overtrædelse af dataforordningen.

Det bemærkes, at der ikke er tale om en generel hjemmel til systematisk offentliggørelse, men udelukkende om en mulighed for offentliggørelse baseret på en konkret vurdering, hvor de relevante hensyn i den enkelte sag nøje afvejes.

Til § 9

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret om de kompetente myndigheders mulighed for at meddele påbud med henblik på at sikre overholdelsen af forpligtelser i medfør af dataforordningen.

Det følger af artikel 40, stk. 1, første pkt., i dataforordningen, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af dataforordningen, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Af artikel 40, stk. 1, sidste pkt., i dataforordningen, følger, at sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Det følger desuden af præambelbetragtning nr. 109, i dataforordningen, at kompetente myndigheder bør sikre, at overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordningen, er underlagt sanktioner, og at sådanne sanktioner kan omfatte påbud om at bringe forretningspraksis i overensstemmelse med forpligtelserne pålagt ved dataforordningen.

Det foreslås i § 9, at Digitaliseringsstyrelsen kan meddele påbud til de i artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, omhandlede fysiske og juridiske

personer samt til gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder, med henblik på at sikre overholdelsen af forpligtelser i medfør dataforordningen inden for sit ansvarsområde.

Bestemmelsen supplerer artikel 40, stk. 1, i dataforordningen.

Påbud vil kunne rettes mod de i artikel 1, stk. 3, litra a-g, i dataforordningen, omhandlede fysiske og juridiske personer samt mod gatekeepere omfattet af artikel 3, i forordningen om digitale markeder.

Påbud vil kunne gives for at få en fysisk eller en juridisk person til at opfylde en forpligtelse, som denne har i henhold til dataforordningen, eller til at afstå fra at udføre visse handlinger. Påbud kan f.eks. omfatte krav om foretagelse af ændringer, ophør af handlinger, opfyldelse af standarder, deling af data, nedsættelse af godtgørelse eller nedsættelse af skriftegebyrer.

Manglende efterlevelse af påbud meddelt efter lovforslagets § 9 vil kunne straffes med bøde, jf. forslagens § 10, stk. 1, nr. 4. Digitaliseringsstyrelsen vil dog kun kunne foretage politianmeldelse med henblik på at opnå dom for forholdet, såfremt der i påbuddet er blevet fastsat en frist for efterlevelse af påbuddet, dvs. en frist for, hvornår påbuddet senest skal opfyldes, og denne frist er sprunget. Ved fristfastsættelsen vil Digitaliseringsstyrelsen skulle lægge vægt på karakteren og omfanget af den pligt, som den pågældende påbydes at opfylde.

Til § 10

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler om straf for overtrædelse af regler i dataforordningen.

Det følger af artikel 37, stk. 5, litra d, i dataforordningen, at medlemsstater sikrer, at opgaverne og beføjelserne for de kompetente myndigheder er klart definerede og omfatter at pålægge økonomiske sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, og som kan omfatte periodiske sanktioner og sanktioner med tilbagevirkende kraft, eller indlede retsforfølgning med henblik på at pålægge bøder.

Af artikel 40, stk. 1, første pkt., i dataforordningen følger desuden, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af dataforordningen, og træffer alle nødvendige foranstaltninger.

ger for at sikre, at de anvendes. Af artikel 40, stk. 1, sidste pkt., i dataforordningen, følger videre, at sanktioner skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Herudover følger det af præambelbetragtning nr. 109, i dataforordningen, at kompetente myndigheder bør sikre, at overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordningen, er underlagt sanktioner, og at sådanne sanktioner kan omfatte økonomiske sanktioner.

Yderligere følger det af dataforordningens artikel 40, stk. 3, at medlemsstaterne ved sanktionering tager hensyn til anbefalingerne fra EDIB og følgende ikkeudtømmende kriterier for pålæggelse af sanktioner for overtrædelse af dataforordningen:

- a) overtrædelsens art, grovhed, omfang og varighed
- b) eventuelle tiltag, som den overtrædende part har truffet for at afbøde eller afhjælpe den skade, der er forårsaget af overtrædelsen
- c) den overtrædende parts eventuelle tidligere overtrædelser
- d) de økonomiske fordele eller tab, som den overtrædende part har opnået eller undgået som følge af overtrædelsen, for så vidt som disse fordele eller tab kan fastslås på en pålidelig måde
- e) eventuelle andre skærpende eller formildende faktorer i lyset af sagens omstændigheder
- f) den overtrædende parts årlige omsætning i det foregående regnskabsår i Unionen.

Det bemærkes, at i sager om beskyttelse af personoplysninger, følger det af artikel 40, stk. 4, i dataforordningen, at for så vidt angår overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i dataforordningens kapitel II, III og V, kan de tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for overvågning af anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, inden for rammerne af deres beføjelser pålægge administrative bøder i overensstemmelse med artikel 83 i databeskyttelsesforordningen op til det beløb, der er omhandlet i artikel 83, stk. 5, i nævnte forordning.

Det foreslås i forslagets § 10, at det fastsættes, hvilke bestemmelser i forordningen og loven der er strafbelagt med bøde.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder dataforordningens artikel 3, artikel 4, stk. 1, 2, 4-8, 10, 11, 13 eller 14, artikel 5, stk. 1, 3-6 eller 9-11, artikel 6, stk. 1 eller 2, artikel 8, stk. 4, artikel 11, artikel 14, artikel 23,

artikel 25-28, artikel 29, stk. 1-6, artikel 30, artikel 31, stk. 3 eller artikel 32, stk. 1, 4 eller 5.

Det foreslås herudover i *stk. 1, nr. 2*, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader at efterkomme krav efter lovforslagets § 5.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at det kan sanktioneres, hvis fysiske og juridiske personer undlader at imødekomme krav fra Digitaliseringsstyrelsen om at afgive oplysninger, som skønnes nødvendige for Digitaliseringsstyrelsens tilsynsvirksomhed, herunder til fastlæggelse af, om et forhold hører under Digitaliseringsstyrelsens kompetence.

Den foreslåede bestemmelse afgrænses af det almindelige forbud mod at udsætte andre for selvinkriminering, som det blandt andet kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og § 10 i retssikkerhedsloven.

Desuden foreslås det i *stk. 1, nr. 3*, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der afgiver ukorrekte, ufuldstændige eller vildledende oplysninger til Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med krav efter lovforslagets § 5.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at det kan sanktioneres, hvis fysiske og juridiske personer afgiver ukorrekte, ufuldstændige eller vildledende oplysninger, som skønnes nødvendige for Digitaliseringsstyrelsens virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse afgrænses af det almindelige forbud mod at udsætte andre for selvinkriminering, som det blandt andet kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og § 10 i retssikkerhedsloven.

Yderligere foreslås det i *stk. 1, nr. 4*, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader at efterleve et påbud meddelt i medfør af lovforslagets § 9.

Forbeholdet i lovforslagets § 10, stk. 1, om, at højere straf kan være forskyldt efter den øvrige lovgivning, har til formål at sikre, at handlinger, der tillige indebærer en overtrædelse af bestemmelser, der kan medføre højere straf, kan henføres under sådanne bestemmelser. Hvis det strafbare forhold f.eks. omfattes af § 10, stk. 1, nr. 3, samt straffelovens §§ 162 og 163 om

afgivelse af urigtige oplysninger til offentlige myndigheder, henhører forholdet således under den bestemmelse, hvorefter den højeste straf er forskyldt

Ved fastsættelse af bødestørrelsen vil der i sager omfattet af lovforslagets § 10, stk. 1, skulle tages hensyn til de ikkeudtømmende kriterier i artikel 40, stk. 3, litra a-f, i dataforordningen, samt anbefalinger fra EDIB, såfremt sådanne anbefalinger måtte foreligge på tidspunktet for fastsættelsen af bødens størrelse.

Herudover foreslås det i *stk. 2*, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Det følger af reglerne i straffelovens kapitel 5, at bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v. omfatter, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder, jf. straffelovens § 26, stk. 1. Endvidere omfatter sådanne bestemmelser enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de ovenfor nævnte selskaber, jf. straffelovens § 26, stk. 2.

Statslige myndigheder og kommuner kan ifølge straffelovens § 27, stk. 2, alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private. Offentlige myndigheder kan således alene ifalde strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5, i det omfang myndigheden optræder på en måde, der kan sammenlignes med virksomhed, der udøves af en privatperson eller af et selskab, det vil sige i egenskab af driftsherre. Reglerne i straffelovens kapitel 5 omfatter derimod ikke lovovertrædelser, der begås som led i myndighedsudøvelse. I sådanne tilfælde kan der alene blive tale om personligt strafansvar for de ansvarlige enkeltpersoner.

Endvidere foreslås det i *stk. 3*, at forældelsesfristen for overtrædelse af dataforordningen eller denne lov er 5 år.

Af straffelovens § 93, stk. 1, følger de nærmere forældelsesfrister, der skal beregnes efter det strafmaksimum, der er foreskrevet for forbrydelsen. Det er således strafferammen for den pågældende forbrydelse og ikke den konkrete forskyldte straf, som er afgørende for beregningen af forældelsesfristen. Forældelsesfristen er efter straffelovens § 93, stk. 11, 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelser.

Straffesager for overtrædelse af dataforordningen og nærværende lovforslag vil efter omstændighederne kunne antage en vis størrelse og kompleksitet. Hertil kommer, at efterforskningen af sager, der f.eks. først henvises til politiet efter at have været undergivet forudgående sagsbehandling hos Digitaliseringsstyrelsen, eller som omfatter forhold, bevissikring mv. uden for dansk jurisdiktion, må forventes at have en vis tidsmæssig udstrækning. I sådanne sager vil det kunne være vanskeligt at gennemføre de nødvendige strafforfølgningsskridt med henblik på at afbryde sagens forældelse inden for 2 år.

På denne baggrund foreslås det med forslaget at forlænge forældelsesfristen, således at forældelsesfristen for overtrædelse af dataforordningen eller nærværende lovforslag er 5 år.

Til § 11

Det foreslås i § 11, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at lovforslaget træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Det skyldes, at de foreslåede bestemmelser i lovforslaget bør træde i kraft hurtigt henset til, at dataforordningen finder anvendelse fra den 12. september 2025, dog med en række nærmere, specifikke undtagelser, jf. artikel 50, i dataforordningen. Der er derfor behov for hurtigt at give Digitaliseringsstyrelsen beføjelser til at understøtte effektiv håndhævelse af dataforordningen.

Det bemærkes i forhold til skiftegebyrer, at dataforordningens artikel 29, stk. 2, bestemmer, at udbydere af databehandlingstjenester i perioden 11. januar 2024 til den 12. januar 2027 alene kan pålægge kunder nedsatte skiftegebyrer for skifteprocessen. For så vidt angår perioden fra 11. januar 2024 og frem til denne lovs ikrafttræden vil det ikke være muligt strafferetligt at sanktionere overtrædelser af bestemmelsen.

Til § 12

Det foreslås i § 12, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.